

ВИБІР ЗРОБЛЕНО

Володимир Смоланка став ректором УжНУ

Отже, після серії бурхливих подій у нашому університеті таки отримав нового ректора — легітимного й законно обраного. Те, що ним став в. о. очільника вишу В.Смоланка, несподіванки не склало. Більше того, підтвердило, що колектив альма-матер повністю довіряє керманичу.

СЕКРЕТИ УСПІХУ, АБО ДЕЩО ПРО ЗМІНИ ЗА РЕКТОРСЬКИМ «ШТУРВАЛОМ»

Переворот у державі тягне за собою зміни (кардинальні або часткові) в усіх галузях. Освіта, на жаль, ще не тримається на ногах настільки міцно, щоб спокійно реагувати на будь-які перетворення. Українській нації, зокрема інтелігенції, потрібно спочатку перехворіти численними обіцянками політиків, аби потім мати імунітет до вияву різних патріотичних рухів. Насправді, не все так складно. Дуже важливо діяти обдуманно й обережно, щоб випадково не відкрити скриньку Пандори. У сфері освіти теж слід визначити правильні стратегію й тактику до змін. Це, мов ліки, повинно допомогти в боротьбі з недугою. В.Смоланка не гаяв часу: одразу ж після призначення на посаду в. о. ректора розробив план активних дій, щоб стати на новий шлях у розвитку вишу. Дійсно, важливо спочатку шукати ахілєсову п'яту, щоб бути готовим зустрітися з труднощами.

Один із тактичних засобів у роботі — вияв цілковитої демократії, який полягав у здійсненні регулярних і відкритих зустрічей зі студентами та викладачами підрозділів вишу. Керманіч запевнив, що враховуватиме почуті зауваження та пропозиції.

Ще під час першого знайомства (на позачерговому засіданні вченої ради УжНУ) Володимир Іванович пообіцяв керуватися такими принципами, як демократичність та відкритість. Того ж дня новий в. о. очільника вишу спілкувався з професорсько-викладацьким складом, а також зі студентами. З останніми зокрема говорили про різне: від побутових проблем (наприклад, про умови життя в гуртожитку) до освітніх (самостійний вибір навчальних дисциплін).

Наприкінці ж березня В.Смоланка розпочав серію зустрічей у підрозділах університету, під час яких пообіцяв, зокрема, уладнати ситуацію з орендою приміщень для університетських потреб. Очільник вважає, що розірвання деяких договорів допоможе зекономити значні кошти й спрямувати їх для вирішення нагальних проблем. Крім того, зосередження відділів ректорату в одній будівлі дозволить швидше вирішувати організаційні питання. У планах — і відкриття нових спеціальностей. Ще наш керівник хоче домовитися про часткове фінансування УжНУ за рахунок коштів обласного бюджету.

Не обійшлося й без обговорення тем, пов'язаних із науковою діяльністю, матеріально-технічною базою, відпочинком тощо.

Володимир Іванович прокоментував і питання, пов'язані з функціонуванням ЗМІ вишу, зокрема медіацентру університету й «Погляду». Прихильно поставився до ідеї створити університетське радіо.

Підбиваючи підсумки, хотілося б звернути увагу на перші враження від нового керівництва. Так, студентка 2 курсу від-

ділення журналістики Марія Туряниця зауважує: «На зустрічах із в.о. ректора була двічі. Мені подобається, що в нашому університеті проводяться подібні заходи. Ми безперешкодно можемо порушити ті чи інші проблеми. Їх тематичне спрямування доволі широке. Одні продовжують говорити про люстрацію, інші розповідають про взаємини з викладачами. Єдине, що не завжди подобається, — те, що деякі студенти не розуміють мети схожих зустрічей і починають обговорювати особистісні питання замість загальноуніверситетських. Я, як і більшість моїх колег, сподіваюся, що і це керівництво прагнучиме до змін та вдосконалення в розбудові сильного вишу».

Викладачам теж до вподоби такі демократичні зустрічі. Скажімо, професор кафедри історії України Володимир Задорожний зазначає: «Володимир Смоланка своїми роздумами, баченням перспектив розвитку університету справив хороше враження. Як відомо, він директор Закарпатського обласного центру нейрохірургії та неврології. І я думаю, що широко відоме ім'я нашого очільника тільки сприятиме роз-

ПОРА ГОЛОСУВАТИ!

Тим часом наставала «основна розв'язка» з відповіддю на запитання, хто ж стане новим повноправним ректором УжНУ. Як з'ясувалося, крім Володимира Івановича, висунути свою кандидатуру на головну посаду в університеті більше ніхто не наважився. Отож основна інтрига полягала в тому, якою саме довірою «озброїться» претендент (адже в обранні В.Смоланки ректором ніхто вже не сумнівався). І ось 23 квітня на конференції трудового колективу нашого закладу було винесено остаточний вердикт...

Із 300 членів конференції (229 — від науково-педагогічного складу, 31 — від студентів, аспірантів та інтернів, 40 — представники інших категорій працівників) висловили позицію щодо рекомендації Міністерству освіти і науки кандидата в очільники вишу з'явилося 289 представників університету. На заході також було чимало гостей: М.Легенький, представник МОН; І.Балога, голова обласної ради; В.Брензович, заступник голови обласної

ради; православний архієпископ Мукачівський та Ужгородський Феодор, греко-католицький єпископ Мукачівський Мілан Шашік; консул Угорщини Ендре Саліпські.

Перед обранням голови засідання, котрим став професор УжНУ О.Сливка, повідомили, що В.Смоланка єдиний претендує на вакансію ректора Ужгородського національного університету. Після виборів мандатної, лічильної та редакційної комісії, секретаріату було затверджено порядок денний, що складався з двох питань: обрання та рекомендації Міністерству освіти і науки України претендента на посаду ректора ДВНЗ «УжНУ» й різного.

Про перебіг процедури виборчої кампанії докладно розповів М.Легенький і визнав її легітимною та демократичною, а І.Балога виступив на підтримку В.Смоланки як очільника вишу. Важливою частиною роботи Конференції став виступ самого кандидата на посаду ректора, який прокоментував основні моменти програми розвитку університету, побудованої навколо людини — студента, педагога, науковця, адміністративного працівника.

Чимало присутніх висловили своє ставлення до Володимира Івановича, демонструючи йому в такий спосіб підтримку. Зрештою, настала черга таємного голосування. За його результатами, В.Смоланку підтримали 98% делегатів (284 — «за», 2 — «проти» і 1 недійсний бюлетень). Отже, конференція трудового колективу рекомендувала саме цю кандидатуру на посаду ректора УжНУ. Така ж неймовірна підтримка на виборах вражає. Залишається тільки побажати Володимирові Івановичу виправдати сподівання багатотисячного колективу університету.

Анна МАЛАХОВА,
студентка відділення журналістики.
Фото: Медіацентр УжНУ.

витку альма-матер. Наразі обіцяно закінчити ремонт спорткомплексів, відновити Раду старійшин УжНУ тощо. Це правильні кроки. Якщо ж говорити про атмосферу зустрічей, то вона дружня й ділова одночасно».

Загалом ситуацію в університеті В.Смоланка вважає досить непоганою, адже зроблено чимало на шляху до вдосконалення. Зокрема помітні зрушення в плані матеріально-технічної бази вишу. Наш очільник планує надати більше повноважень студентському самоврядуванню. Також пообіцяв чесні та легітимні вибори ректора незалежно від того, хто подасть кандидатуру.

Володимир Іванович переконаний, що тільки спільними зусиллями можна домогтися позитивних результатів. А вільне висловлювання власних поглядів — основний і найдієвіший принцип у формуванні демократичних засад розвитку суспільства, навіть якщо йдеться про окремо взятий університет.

Мирослава ГАРАЗДІЙ, «Погляд».

ОПИТУВАННЯ

Чи бажаєте ви назвати Ужгородський національний університет іменем когось?

Августина Волошина — 67%
героїв Майдану — 17%
Степана Бандери — 16%

Було опитано 100 студентів і викладачів історичного, стоматологічного, філологічного, юридичного факультетів, факультетів інформаційних технологій, європейського права, міжнародних відносин.

Ірина ОЛАГ,
студентка відділення журналістики.

Володимир СМОЛАНКА: «Є три найважливіші основи: висока якість освіти..., висока якість науки... та демократичне, ефективне й прозоре управління»

Цілоком природно, що останнім часом увага до В.Смолянки з боку ЗМІ була підвищеною. В університеті великі очікування, що з приходом нового ректора університет у своєму розвитку підніметься на значно вищий рівень. «Погляд» також не випускав із поля зору очільника альма-матер, що й стало результатом появи цього інтерв'ю, яке й пропонуємо увазі читачів.

— Ви мали цілий ряд зустрічей із колективами підрозділів. Скажіть, будь ласка, що під час них Вас здивувало найбільше, можливо, змінило погляди?

— Дійсно, упродовж місяця, точніше, п'яти тижнів, я мав чимало зустрічей у підрозділах нашого університету. Що найбільше вразило? Учergoве масштаб вищу: у нас великий колектив: працює багато викладачів, співробітників, а скільки навчається студентів! Мені пощастило зустрітися з великою кількістю людей, які є ентузіастами своєї справи, мають ідеї й хочуть їх реалізувати. І це, можливо, змінює стереотипи про те, що люди звикли виконувати лише рутинну роботу. Ні, вони прагнуть рухатися вперед попри труднощі й виклики, які припідносять життю. Така сповнена оптимізму налаштованість мене втішає. Це, мабуть, основне враження. Крім того, було приємним і важливим для мене те, що присутні відверто говорили про свої проблеми, висловлювали позиції, претензії. Наприклад, із матеріального забезпечення. Є питання по навантаженню викладачів, з пріоритетів наукової роботи, видавничої діяльності, стосовно дозвілля, оздоровлення, роботи ідальні й кафе.

— Між іншим, на одному з інтернет-ресурсів краю була опублікована доволі критична стаття про ідальню в головному корпусі вишу. Хоч у матеріалі, на підставі вивчення думок студентів, віддано належне дизайну, інтер'єру закладу, але висловлено претензії щодо порцій страви і цін на їжу. Скажіть, яким бачите вирішення цієї проблеми?

— Я саме сьогодні вранці ознайомлювався з цим матеріалом. Можу сказати, що знаю поки

лише про зовнішній бік діяльності названого закладу. Справді, інтер'єр питань не викликає — стильно, затишно. Ми повинні прищеплювати хороший смак нашим студентам. Що ж до порцій і цін, плануємо найближчим часом поїсти там інкогніто. Сподіваюся, мені це вдасться (сміється). Також хочу відвідати ще кілька закладів, які надають харчові послуги для студентів і викладачів. Порівняю вартість, якість, тоді й сформулю свою думку перед тим, як приймати якісь рішення.

— Тим часом щодо Вас колектив уже прийняв рішення. Очікували, що Ваша кандидатура буде єдиною на посаду ректора?

— Не очікував, але так сталося, що ніхто не подав. Утім жодного тиску з приводу подання документів не існувало. Навпаки, сповідую стиль демократичного керівництва, тому якби іще хтось запропонував свою кандидатуру, був би лише радий.

— Як розцінюєте хід виборчої кампанії й самого голосування?

— Ви бачили, що голосування було абсолютно демократичним, відкритим. Я спеціально вніс пропозицію: якщо це не суперечить регламенту, то робити підрахунок голосів привселюдно, аби люди бачили повну відкритість процедури.

— Які перші кроки робитимете, коли міністерство офіційно затвердить вашу кандидатуру?

— Власне кажучи, продовжуватиму ту лінію, якої й дотримувався досі. Нічого не зміниться в моїй стратегії. Є три найважливіші основи: висока якість освіти, яку має надавати університет, висока якість науки і її швидкий розвиток та демократичне, ефективне й прозоре управління.

— У засобі масової інформації повідомлялося про новий проект закону, що стосується вищої освіти. Чи встигли ознайомитися з цим проектом?

— Так, я ознайомлений із ним. Уже навіть було перше читання. Документ оприлюднений, вивесений на громадське обговорення. Безумовно, там є чимало цікавих, радикальних і позитивних змін. Особливо — у плані демократизації, надання більшої самостійності вишам. Планується, з одного боку, спростити систему ліцензування, акредитації, а з іншого, — надавати їм закладам із хорошим кадровим потенціалом, спроможним забез-

печувати високу якість освітнього процесу. Чимало змін у новому проекті стосується наукової сфери. Так, наприклад, повинні бути два наукові ступені: «доктор філософії» й «доктор наук». У кваліфікації вилучать рівень спеціаліста. Тобто буде молодший спеціаліст, бакалавр, магістр і далі вже освітньо-наукові рівні доктора філософії й доктора наук. За новою редакцією Закону, кожен викладач має працювати на одну ставку, тобто 36 годин протягом тижня. Є ряд вартих уваги положень, які стосуються фінансування науки, дослідницьких університетів тощо. Зафіксовано й так званий перехресний вступ у магістратуру, тобто туди постійно може вступити людина, яка закінчила бакалаврат із будь-якої дисципліни в межах одного напрямку. Мета ж Закону — наблизити вітчизняну освіту до європейського освітнього простору, щоб у майбутньому наші дипломи визнавалися у світі.

— До речі, між Україною та Словаччиною підписано Угоду про академічне взаємне визнання та еквівалентність документів про освіту. Що конкретно виграють, на Ваш погляд, від цього закарпатці?

— Ми прекрасно розуміємо, що живемо й працюємо, а студенти вчать в конкурентному середовищі — це незворотні реалії. Безумовно, за таких обставин зростають вимоги щодо фаховості. Отож з'являється додатковий привід боротися за підвищення рейтингу нашого вишу, надавати більш якісні освітні послуги. Випускники ж УжНУ матимуть ширші можливості для працевлаштування.

— Чи не втрачає університет у міжнародних зв'язках через складну суспільно-політичну ситуацію в Україні?

— Я думаю, навпаки, надбав. Прогнозую збільшення кількості грантів, які пропонуватиме європейська спільнота. Адаже до нашої країни прикута увага всього світу. Дуже важливо, що Україна декларує, і я впевнений: своїми кроками демонструватиме по-справжньому демократичний напрямок розвитку. Тому, вважаю, отримуємо й більше уваги, зацікавленість від європейських партнерів.

— А поки увага університету дедалі інтенсивніше концентруватиметься на вступній кампанії...

— Тут слід виділити кілька акцентів. Перший. Наш заклад є

великим, пропонує здобути вищу освіту за багатьма десятками спеціальностей. І це дуже важливо. Адаже є можливість широкого вибору. Друга особливість. Значною перевагою для нас є географічне розташування: ми знаходимося на кордоні з країнами європейської спільноти, а ще в Ужгороді, у місті, яке, на мою думку, завжди вважалося та вважатиметься європейським. Я говорив і кажу тепер своїм студентам на медичному факультеті, що вони мають перевагу в компактності нашого обласного центру, де зручні переїзди, комунікація після навчання. Можна швидко, без великих затрат часу зібратися в якомусь клубі за інтересами. Знаєте, деякі мої родичі, знайомі вчилися або вчаться в університетах Києва. І, наприклад, племінник повертається з пар після 19.00. Адаже між заняттями великі перерви, щоб мати можливість учасно дістатися з однієї клінічної бази на іншу. Одна з племінниць, яка закінчувала виш у столиці, якимось зінчалася, що після пар фактично не спілкувалася з однокурсницями. Просто через добирання транспортом не мала часу. Я думаю, це збіднює студентське життя, а Ужгород, виходячи зі сказаного, виграє в такому плані. До того ж наше місто має колосальний шарм (особливо в ці весняні дні), який неабияк приваблює туристів. Це теж перевага. Ми не змінюємо процедури вступу, зокрема й у магістратуру. Правда, є й не дуже «веселі новини». Справа в тому, що в минулому році на Закарпатті ЗНО складали майже 7000 випускників шкіл, а цього року зареєструвалося ледве більше 2000. Отже, матимемо й меншу кількість очоких вступити. Натомість відкриваємо три нові спеціальності, тож збільшуємо спектр можливостей для абітурієнтів.

— Таке ще запитання. Як у Вас склалися стосунки з новою обласною владою?

— У мене хороші стосунки як із керівництвом представництва, так і виконавчої гілки влади, а також із депутатами облради. Я є депутатом, головою комісії з охорони здоров'я. Розумію підтекст цього запитання: ми сподіваємося на допомогу університету від облради, хоч і знаходимося на державному бюджеті. Можливості підтримати УжНУ за допомогою місцевих коштів існують. В основному — через певні обласні програми. Тому закликаю наших викладачів долучитися до їх написання. Вірю, що Ужгородський національний

університет як найбільший на Закарпатті виш із давніми й великими традиціями всі будуть підтримувати й у майбутньому.

— Скоро президентські вибори. У зв'язку з цим у багатьох політичних сил з'являється спокуса використатися у своїх цілях університет і його багатотисячний колектив. Яким ви бачите шляхи нейтралізації штучного втягування закладу в політичні змагання, тим паче на фоні останніх подій у державі?

— Безумовно, мусимо розуміти, що колектив вишу величезний і є люди, які займаються політичною роботою — політично активні. Кожен студент, працівник вишу має свої погляди, і не можна перешкоджати тому, щоб людина їх мала. Це особливо неприпустимо для такого демократичного закладу, як університет. Ми в жодному разі не можемо допустити дискримінації за політичною ознакою. Але водночас не можемо допустити, аби в УжНУ проводилася й політична діяльність: створювалися партійні осередки, у робочий час проводилася будь-яка агітація тощо. Це стосується не тільки виборів президента, а й виборів у місцеві органи самоуправління. Однак у позаробочий час участь у політичній діяльності — особиста справа кожного. Тут перешкоджати ніхто не має права. Можемо запросити відповідні громадські організації, щоб їх представники приходили в наш заклад, проводили моніторинг. Хай звітують і спостерігачі, представники кандидатів. Ми абсолютно готові до цього. Тим паче, що, наскільки пам'ятаю, у двох гуртожитках будуть розміщені дільниці.

— Не так давно християни святкували Великдень. На тлі непростих подій у державі що б у зв'язку з цим побажали всьому колективу університету?

— Це свято, як і ситуація в державі, спонукає нас до того, аби, з одного боку, ми думали про спокій, про те, щоб нести тільки позитив не лише близьким, а й узагалі людям. Тому насамперед бажано всім миру й злагоди, особливо актуальних нині. Як лікар, хочу побажати, звичайно, здоров'я, максимально позитивно дивитися на життя, щоб був душевний комфорт, реалізувалися мрії та плани.

Володимир ТАРАСЮК,
Анна МАЛАХОВА, «Погляд».

КАЛЕНДАР

Краєзнавчі знаменні та пам'ятні дати 2014 року

ТРАВЕНЬ

- 2 — 125-річчя від дня народження Олександра Петровича ДEXTEPЬOBA, письменника, педагога, громадського й культурно-релігійного діяча. У 1935 — 1938 рр. жив на Закарпатті.
- 4 — 70-річчя від дня народження Юрія Івановича СЯPKEBИЧA, заслуженого художника України. Живе й працює в Мукачеві.
- 5 — 50-річчя від дня народження Віктора Васильовича БЕДЯ, доктора богословських та юридичних наук, професора, академіка. Духовний сан В.Бедя — архімандрит. Народився в Тячеві.
- 6 — 60-річчя від дня народження Володимира Івановича ГАЙOBIЧA, лікаря-хірурга. Народився у Вільшанах Хустського району.
- 8 — 90-річчя від дня народження Семена Йосиповича МАЛЬЧИЦЬКОГО, художника, лауреата обласної премії ім. Й.Бокшая та А.Ерделі. Народився у Великому Березному (1924 — 2005).
- 11 — 80-річчя від дня народження Гаврила Петровича МІЛЛЕPА, ученого, педагога, доктора географічних наук. Народився в Хусті (1934 — 1994).
- 12 — 70-річчя від дня народження Івана Васильовича САБАДОША, мовознавця, доктора філологічних наук, професора, завідувача кафедри української мови УжНУ. Народився в Сокирницях Хустського району.

- 16 — 50-річчя від дня народження Наталії Юстиціанівни БОPЕЦЬКОЇ-ГPАБAP, художниці декоративно-прикладного мистецтва. Народилася в Ужгороді.
- 17 — 55-річчя від дня народження Світлани Миколаївни ПАХОМОВОЇ, професора, завідувача кафедри словацької філології УжНУ. Народилася в Хусті.
- 19 — 80-річчя від дня народження Яноша ФЕЄША (угор. Fejes János), учителя, перекладача. У 1974 — 1976 рр. — головний редактор угорськомовної редакції Закарпатської обласної державної телерадіокомпанії, із 1976 р. — завідувач угорським відділом видавництва «Карпати». Народився у Великій Доброні Ужгородського району (1934).
- 21 — 125-річчя від дня народження Мирона Онуфрійовича ЗAPИЦЬКОГО, педагога, професора, засновника закарпатської математичної школи (1889 — 1961).
- 22 — 70-річчя від дня народження Жужанни ОРТУТАЙ (ДЕЧЕЙ) (угор. Ortutay (Decsey) Zsuzsanna), закарпатського угорського кераміка. Народилася в Берегові.
- 26 — 125-річчя від дня народження Сидора БІЛАКА, поета, фольклориста. Народився в Лисичові Іршавського району (1889 — 1944).
- 26 — 100-річчя від дня народження Михайла ПОПОВИЧА, актора. Народився в Доманинцях (нині мікрорайон Ужгорода) (1914 — 1992).
- 27 — 75-річчя від дня народження Степана Миколайовича ФІЛІПА, громадсько-політичного діяча. Народився в

- Нанкові Хустського району (1934 — 2006).
- 28 — 1120-річчя від першої згадки про Мукачево (894).
- 28 — 410-річчя від дня народження Катерини БPАНДЕН-БYPГСЬКОЇ (нім. Katharina von Brandenburg), принцеси Бранденбургської, княгині Трансильванської, герцогині Саксен-Лауенбургської, дружина князя Трансильванії Габора Бетлена. 2 березня 1626 р. Габор Бетлен подарував їй Мукачівський замок. Народилася в Кенігсберзі (Німеччина) (1604 — 1649).
- 28 — 130-річчя від дня народження Едуарда БЕНЕША, відомого чехословацького політика, співпрацівника й продовжувача політики Т.Масарика. На заключному етапі Другої світової війни Е.Бенеш підписав чехословацько-радянський договір, згідно з яким Закарпатська Україна ввійшла до складу СРСР (1884 — 1948).
- 28 — 75-річчя від дня народження Наталії Іванівни ВИГОДОВАНЕЦЬ, науковця, літературознавця, доцента кафедри української літератури УжНУ.
- 29 — 60-річчя від дня народження Ярослава СІЧА, педагога, поета. Народився в Хусті.
- 30 — 60-річчя від дня народження Валентини Володимирівни БAPЧAH, літературознавця, професора, завідувача кафедри української літератури УжНУ.

За інформацією Закарпатської обласної універсальної наукової бібліотеки ім. Ф.Потушняка.

Інформаційна війна, або Як і для чого «братня» країна завдає удару?

Інформаційна війна (ІВ) сьогодні є актуальним явищем, адже інформація — сама по собі — вид небезпечної та потужної зброї.

Впливаючи на маси, тобто маніпулюючи свідомістю людей, можна досягти бажаного. Як-то кажуть: «Правильно підбравши ключ, можна відчинити будь-які двері». Двері в нашому випадку — Україна, а ось ключ — використання компроматів, виливання «бруд», подання суб'єктивних та неправдивих повідомлень. Тобто це все спроби ввести в оману суспільство, вплинути на нього в ідеологічній та емоційній площинах. Звідси очевидно, що ІВ — складова ідеологічної боротьби. Головне завдання — знищити опонента, прибрати з дороги конкурентів чи розпалити справжню війну. Перший спосіб — пропаганда. Мета ж інформаційної війни загалом — послабити духовні та матеріальні сили противника й посилити власні. Американський дослідник М.Маклюен подає цікаву тезу: «Істинно тотальна війна — війна за допомогою інформації».

Тепер ми усвідомлюємо його слова як ніколи добре. Протистояння України й Росії здійняло величезний галас у світовій спільноті, породило хаос на теренах рідної держави. Північний сусід використовує проти нас будь-які інформаційні ресурси, зокрема й неаб'єктивні, тенденційні, щоб повернути все з ніг на голову. Оскільки ми хочемо й прагнемо об'єктивності (понад 20 років вітчизняна журналістика цього прагнула), то, зрозуміло, нам важко боротися. Адже коли на чорне кажуть біле й навпаки — не просто переконали в протилежному. Завідувач кафедри журналістики, професор Юрій Бідзіля зазначає: «У Росії на інформацію, зокрема й для виведення її на міжнародний рівень, виділяються десятки мільярдів доларів. Україна цього не робить, тож програє. Наступний програв: ми категорично відмовилися від аналітичної журналістики, а рівень освіченості в державі, на жаль, бажав кращого. У зв'язку з цим суспільству потрібно розставляти акценти. Це наші ЗМІ не робили. Не можна відмовлятися від аналітичної журналістики, тому що ми не можемо готувати тільки інформаторів. Потрібно готувати й аналітиків, котрі добре розуміються в тих інформаційних потоках, що є. Ми спостерігаємо за перебігом подій на Півдні та Сході держави. Там люди зомбовані інформацією. Чому? Тому, що Україна не приділяла потрібної уваги процесам, які проходили в цих регіонах. Відбувалося системне зрощення ЗМІ, вагомий вплив мали російські телевізійні канали. Вітчизняні ж дивилися невелика частина людей. У підсумку за 23 роки в інформаційному просторі сформували те, що сформували. Крім того, інформаційна війна — не тільки простір подачі новин, а й простір виховання. Ми забули про те, що одна з функцій журналістики — виховна.

Зокрема потрібно виховувати громадянина, патріота держави. Хай будь-хто володіє будь-якою мовою, вважає рідною російську, угорську, румунську, словацьку чи польську, але він повинен бути громадянином своєї держави, патріотом своєї території».

Не слід забувати, що інформаційна війна Росії з Україною ведеться вже не один рік. Північний сусід — агресивний провокатор, постійно закидає різного роду заяви й у такий спосіб провокує український уряд. При цьому часто з презирством ставиться до НАС, неодноразово публічно демонструючи це через ЗМІ. Скажімо, в інформаційних матеріалах ми часто постаємо «хохлами» чи «малоросами», які крадуть газ і продалися американцям. Загалом, якщо заглянути в історію, відносини України та РФ завжди складалися неспроста (згадати лишень війну XVII ст., колоніальну політику Петра I й антиукраїнського уряду Катерини II, Валуєвський та Емський укази й чимало інших заходів та кроків, спрямованих на придушення національної свідомості українців). Звідси «важкуватими» виявилися й стосунки між ЗМІ країн. Утім такого, як нині, російські медіа не дозволяють собі ніколи. Чого тільки варті «пасажі» від Д.Кисельова та М.Шевченка й стоїлий потік дезінформації від російських журналістів у цілому. «Мене дивує та ситуація, що хоч у принципі на багатьох конференціях обговорювалося питання патогенності інформації, іміджу України, елементів інформаційної війни, пропонувалися шляхи вирішення проблем, наголошувалося на їх гостроті й негативних наслідках у разі ігнорування вже за 5—10 років, але, на жаль, нічого до уваги серйозно не бралось. У нас політика та наука працюють ледь не в протилежних напрямках. Тому й маємо таку ситуацію. При цьому інформаційна війна, як бачимо, ведеться в комплексі загальної війни, яку Росія, не оголосивши, із нами фактично й проводить», — додає Ю.Бідзіля.

Чи не в кожному випадку доходить до повного абсурду. Скажімо, держтелерадіокомпанія «Оренбург» в одному із сюжетів Т.Шевченка порівняла з Гітлером. Згодом директор філії названої ДТРК Л.Мурашова на сайті телеканалу заявила: «Була допущена низка некоректних висловлювань про творчість Тараса

Григоровича Шевченка. Маю запевнити глядачів, що автор не хотів своїм сюжетом зачепити почуття національної гордості українського народу». Ось як на подібні журналістські матеріали відреагувала керівник кафедри політології і державного управління УжНУ Мирослава Лендьял: «У росіяні ще з часів Другої світової війни є велика відраза до фашизму. Це природно й нормально, українці так само ненавидять його. Але порівняння Шевченка, тобто символу українства, із Гітлером, який є символом фашизму, стало подразником для порівняння українців із фашистами. Тобто критикується той, хто є фактично святом для українців. Це те саме, що критикувати, наприклад, О.Пушкіна та порівнювати його з якоюсь іншою негативною історичною постаттю. Звичайно, з погляду політехнології виходить дуже ефективно, але насправді буде дуже шкідливо майбутній співпраці між країнами».

Без сумніву, можна сказати, що тактику гри росіяни продумали вдало. Яку мету переслідують наш сусід? «Росія чудово розуміє, що незабаром утратить свій вплив на Європу. Із чим це пов'язано? Старий континент залежав від нашого сусіда насамперед поставкою енергоносіїв. Сьогодні Європа вже готова йти іншими шляхами, зокрема закупляти сланцевий газ від США плюс диверсифікує надходження з Норвегії, країн Близького Сходу. Росії це загрожує серйозними проблемами наповнення бюджету. Тому експансія Європи, яка, власне, отожднюється з агресією щодо України, є спробою шантажувати Захід. Мовляв, якщо ви зіскочите з нашої енергетичної голки, то будете мати проблеми на своїх кордонах! Тож насамперед ідеться про економічні інтереси, про бажання укласти з Європою довгостроковий і, можливо, неписаний договір. І тут Україна виступає поки розмінною картою. «Я дуже сподіваюся, що європейці зрозуміють: не можна жертвувати однією країною для того, щоб улестити іншій», — переконана М.Лендьял. А ось Ю.Бідзіля додає: «Мета, з одного боку, дестабілізувати ситуацію в країні, деморалізувати суспільство, а з іншого, на міжнародному рівні представити Україну як державу, яка не може керувати тими процесами, що відбуваються всередині. Ось це фактично й переслідують російська інформаційна машина, що насправді немає нічого спільного з журналістикою, тому що її як такої в Росії немає, адже медіа передбачають об'єктивність, я вже не говорю про етичні кодекси, просто навіть про мораль тих людей, котрі називають себе журналістами. Вони — пропагандисти тієї імперської машини, яка поставила собі за мету відновити колишній СРСР».

Тим не менше ядро інформаційної війни тріється між представниками «четвертої влади» обох країн. Російська преса завдає удари першою. За народною приказкою: «Проти лому немає прийому, якщо немає іншого лома». Тобто на кожне запитання є своя

відповідь, а її зміст — це вже зовсім інша історія. Утім, споглядаючи за протистоянням двох медійних сил, можна оцінити переваги та недоліки. Безперечно, вітчизняні володарі пера й мікрофона останніх припустилися чимало. Проте М.Лендьял зазначає: «Справа в тому, що часто українських журналістів (зокрема з камерами) не пускають на захоплені об'єкти. Ми бачимо, що чимало зйомок переважно любительські. А ось професійних замало. Водночас багато дезінформації. Насправді люди не знають, хто й що відстоює. Напевно, медійникам перед тим, як робити якийсь репортаж, потрібно більше спілкуватися з різними людьми, включаючи експертів, місцевих кореспондентів. Це дасть можливість краще зрозуміти контекст подій».

Слід задуматися й над міфами. Їх прикладом є насадження журналістами Росії своїм громадянам певної, але однозначно чіткої думки щодо українців. Росіяни по-троху починають ненавидіти своїх сусідів. На початку війни таке ставлення проявлялося лише у верхівці влади, а тепер воно панує на рівні мас. Як зазначає Ю.Бідзіля, «за соціологічними опитуваннями, майже кожен третій росіянин вважає українців ворогами. Помітна реанімація тих міфологем, які були створені в часи Радянського Союзу. Наприклад, міфічний образ бандерівця. Ті, хто так себе називали, фактично перестали існувати ще в другій половині 1950-их років. Я не кажу вже про те, що питання про Бандеру взагалі неоднозначне. Не вдаватимуся зараз у подробиці, тому що, зрозуміло, у період, коли суспільство інформаційно «підігрите», потрібно шукати шляхів дотику, компромісів, а не роз'єднання. Проте не можна всіх мешканців Центральної та Західної України називати бандерівцями, як і не можна абсолютно весь Південний Схід називати сепаратистським. Утім факт є фактом: міфологеми створені, їх реанімують і реалізують. Невипадково чимало росіян і російськомовних українців на Півдні та Сході України панічно бояться, що до них прийдуть бандерівці, будуть стріляти й убивати всіх, хто говорить російською. Люди справді налякані. А це означає: пропагандистська машина працює, раз удалося створити образ ворога».

Звичайно, оскільки російське суспільство й держава не є достатньо демократичними, то проходить така пропаганда. Хоч, звичайно, критична ментальність розуміє: це не правильна політика, і достатньо своєї величезної території для облаштування.

Загалом інформаційна війна породжує небезпечну безпечність. У час, коли начебто затишшя, насправді може статися вибух. Оті руйнування, переважно нематеріальні, а духовні, що принесла із собою Росія, багато чого змінили в психології як суспільній, так і особистій. Два народи стали ворогами, навіть не бажаючи цього. Така ситуація триватиме

доти, поки при владі буде В.Путін чи політик його масштабу й поки в Україні всерйоз не візьмуться за проведення активної інформаційної політики. «Звичайно, потрібно діяти досить розумно, лояльно. Адже росіяни, як і будь-яка нація, не терплять тиску, а радикальне переконання в їхній неправоті призведе лише до зворотної реакції», — переконана М.Лендьял.

На фоні розмов про інформаційну війну двох держав досить дискусійним виявилось питання про братерство. Особливо якщо згадати коментарі Кисельова про розстріл майданівців, про нову карту України від Жириновського, ціну на газ для європейців і для нас... Нарешті, остання «крапелька» — «братерський похід» російського війська на нашу територію. Ото з миром прийшли! «Братні народи не воюють, не вбивають один одного. Так можна назвати будь-якого сусіда братом!», — запевняє Ю.Бідзіля. Однак ми не пересунемо Росію кудись. Вона є нашим сусідом і буде ним. Це велика держава з величезною культурою. Путін і його прихильники — не вся країна. З одного боку. А з іншого, необхідно розуміти пріоритет національних інтересів. Про них же за більш ніж 20 років не дбали. Не вироблено стратегії розвитку країни. Ми весь час сідали на якийсь політичний шпигат: то східний вектор обирали, то західний... Не виплекали достатньої кількості патріотів, які б кістками лягли за рідну, українську землю...

Як не дивно, останні події на Півдні та Сході України дали й певний позитив. Так, чимало людей, які раніше не розрізняли Росію з Україною, нині чітко розпізнають. Наша держава тепер перебуває серед провідних тем для міжнародних новин. І більшість інформантів показують Україну як жертву агресивної політики, говорять про підтримку наших громадян більшістю країн планети.

Україна має безумовні шанси виграти «гру». Росіяни прагнуть досконали здійснити свій план «ліберальної імперії», але в цьому й головна їх проблема — відсутність єдиної ідеї, здатної працювати в усіх цільових групах їхнього суспільства. До того ж продемонстровано заангажованість журналістських кадрів, які фактично виступають у ролі парників, а не об'єктивних працівників ЗМІ. Крім того, газова війна підірвала РФ, адже Європа вже знає: газ від нашого північного сусіди — лише важіль економічного й політичного тиску.

Утім що далі? Прогнози стосовно вирішення проблеми роботи надзвичайно важко, адже цілий ряд факторів може вплинути на непросту ситуацію. Зрозуміло тільки одне: потрібно комунікувати. У якій формі, з ким? Ось тут, мабуть, слід діяти максимально різнопланово. Говорити з елітами Донбасу та Сходу України загалом, без сумніву, комунікувати з громадянами. Почути їх. І використовувати справді всі можливості: соціальні мережі, інформаційні повідомлення в ЗМІ, поїздки офіційних осіб і делегацій...

Далі, звичайно, необхідно готувати текст нової Конституції. На часі й обговорити коло питань, які стосуються управління регіонами, їх взаємовідносин із центром. Словом, потрібен цілий комплекс заходів, пов'язаних із медіа-, дипломатичною, політичною, економічною й, безумовно, військовою стратегіями. Україна повинна подолати агресію й стати зовсім іншою державою.

...На завершення цитата з одного телефільму: «Упасти на дно не так жахливо, бо тепер шлях тільки наверх». Саме так! Шлях України до цивілізованого європейського суспільства тяжкий і тернистий. Він викарбуваний кров'ю синів-патріотів, котрі прагнули щасливого майбутнього. Не зрадьмо ж нашу Батьківщину. Починаймо зміни ізсередини!

P.S. При написанні матеріалу використано інформацію з Вікіпедії.

Ярослава БЕНЦА,
студентка відділення журналістики.

Україна надзвичайна

Найбільша країна, що знаходиться в Європі. Країна, що займає 0,41% світової території суші, у якій мешкає 0,85 відсотка населення планети та яка приносить 0,20% світового валового національного продукту. Країна, на території якої зосереджена чверть усіх запасів чорнозему на Землі. Країна, яка входить до трійки найбільших постачальників ячменю, є одним із найпотужніших виробників зерна та разом із Францією, Німеччиною й США — одним із найбільших виробників цукрового буряка. Наша країна входить до сімки найпотужніших у світі виробників рослинної олії, свинини, цукру й картоплі. Сотні видатних українців були та залишаються творцями світової історії. Художники та науковці, політики та композитори, актори та письменники — усі вони дають нам можливість за кордоном чи в себе вдома з гордістю сказати: «Я — українець!»

Джерело: <http://vsviti.com.ua/2013/09/ukrajina-nadzvychnajna/>.

ОДНИМ ОБЗОРЦОМ

НАУКОВІ КОНФЕРЕНЦІЇ

Філологічна молодь зібралася на міжнародний форум

Зимові події в Києві назавжди залишаться не просто черговою сторінкою історії, а справжнім боєм та сумом у наших серцях. Ужгородський національний університет також не стоїть осторонь: 10 квітня на базі філологічного факультету було проведено міжнародну студентську конференцію, присвячену саме світлій пам'яті відомих та невідомих героїв Євромайдану.

Захід, який відбувся з ініціативи Ради молодих учених та Наукового товариства студентів і

аспірантів філологічного факультету, мав на меті висвітлити актуальні проблеми філології й журналістики. Урочисте ж відкриття конференції ознаменувало спільне виконання учасниками студентського гімну. Після вшанування Героїв хвилиною мовчання декан факультету Галина Шумицька наголосила на необхідності «відстоювати свій європейський вибір» і схвалила ініціативу молоді, котра, на її думку, і повинна боротися за світле майбутнє. Окрім численних учасників, у роботі пленарного засідання взяли участь проректори вишу Юліан Височанський, Федір Шандор, голова НТСА УжНУ Микола Сюсько та викладачі університету. Під час вітальної промови Ф.Шандор

оголосив про відкриття нової спеціальності — «Реклама та зв'язки з громадськістю», що викликало гучні схвальні оплески присутніх. Своєрідною родзинкою заходу став презентаційний ролик студентів, у якому йшлося про історію, розвиток та досягнення філологічного факультету. Це не раз молодь гіпно себе

проявила: наступним етапом був виступ студентів та аспірантів із власними науковими дослідженнями. Цікаву дискусію викликала доповідь студентки відділення журналістики Ірини Левіної (див. на фото). Магістрантка говорила про етичні норми у ЗМІ, торкаючись питання висвітлення журналістами лютевих подій. Наукові виступи звучали також словацькою, угорською мовами, адже серед запрошених були й зарубіжні науковці.

Після завершення пленарного засідання настав черг виступів у секціях. Учасники також мали екскурсійну програму: першого дня — Ужгородом із письменником і журналістом Олександром Гаврошем, а другого — замками Закарпаття. Загалом актуальні й цікаві дослідження молоді засвідчили, що продовжувати торувати шлях у науку є кому.

Валерія ЛАДАНИ,
Олеся МАТІЙ (фото),
студентки відділення журналістики.

• **УЧЕНА РАДА** • Відбулося чергове засідання вченої ради УжНУ. На порядку денному була тема фінансів; проаналізовано навчальні досягнення студентів, викладання іноземних мов, підготовку кадрів та надання вчених звань. Ішлося й про закупівлю навчальної літератури. Планується максимально забезпечити студентів електронними версіями підручників.

• **МІЖНАРОДНА СПІВПРАЦЯ** • Очільник УжНУ Володимир Смоланка та директор гімназії ім. Павла Горова Рудольф Гадомський підписали договір про співпрацю. Він передбачає стажування науково-педагогічних та педагогічних працівників обох сторін, обмін навчальними матеріалами, підготовку спільних навчальних програм, координацію пропозицій щодо отримання коштів для реалізації та впровадження технічних і навчальних проектів тощо.

• **МЕДИЦИНА** • В Ужгородському національному університеті вперше за останні 40 років проведено засідання спеціалізованої вченої ради в галузі медицини. У претендентів на наукове звання кандидата медичних наук є вибір із двох спеціальностей: «Терапії» та «Сімейної медицини». Першими результати наукових досліджень демонстрували представники Тернополя й Ужгорода.

• **КОНГРЕСИ** • Представники медичного факультету Сергій Бойко та Борис Гавришко взяли участь у міжнародному медико-фармацевтичному конгресі студентів і молодих учених «Сучасні аспекти медицини та фармації». На форумі в Чернівцях учасники заходу обмінялися досвідом, обговорювали останні винаходи, дискутували про невирішені медичні проблеми.

• **ІНІЦІАТИВА** • Коледж УжНУ створив краєзнавчо-фольклорний кабінет. Його відкриття ініціював директор закладу Володимир Росоха та викладач історії Жанетта Сабов. Більшість експонатів — із приватної колекції сім'ї Віктора Чеха, батька Жанетти Вікторівни. Невдовзі буде оформлено боністичний куток, для якого саме збирають грошові знаки, що були в обігу на межі століть на території краю.

• **КОНФЕРЕНЦІЇ** • Ушосте відбулася міжнародна науково-практична конференція молодих учених і студентів «Закарпатські правові читання». Організаторами заходу стали факультет європейського права та правознавства і юридичний факультет УжНУ. Науковці обговорили проблеми юридичного статусу Кримської автономії, питання бюджетного процесу, юридичних можливостей збереження й відновлення довкілля тощо. Відбулося й підписання угоди про співпрацю між нашим ВНЗ та Національною школою суддів України.

Факультет економіки Інституту економіки і міжнародних відносин провів студентську наукову конференцію з питань майбутнього працевлаштування випускників. На її урочисте відкриття завітала потенційні роботодавці — представники компанії ТОВ «Ядзакі Україна», ужгородського відділення ПАТ «Універсалбанк», страхової компанії «Гарантія».

За інформацією Медіацентру УжНУ та Олеся МАТІЙ,
студентки відділення журналістики.

ІЗ-ПОМІЖ ЮВІЛЕЇВ

Володимир ЗАДОРЖНИЙ: «Робити людям добро й тільки добро, де б ти не був і ким би ти не був»

очі бували і задумливими, і грайливо-веселими, і пронизливими, і ласкавими — залежно від того, про що В.Задорожний розповідав.

25 серпня 1961 р. Володимир Євгенович вступив до Ужгородського державного університету на історичний факультет: «Згаду перший день, коли прийшов в обласний центр Закарпаття. Було спекотно, я не знав де знаходиться виш, спитав в однієї жіночки, котра мені показала напрямок». В альма-матер зарекомендував себе активним: співав у хорі, дуєтом, соло, захоплювався волейболом. Так само старанно вчився, їздив на міжнародні наукові конференції. Особливими авторитетами для Володимира Євгеновича стали викладачі І.Гранчак, І.Шульга, Е.Балагурі, М.Лелекач. Так, «Едуард Адальбертович Балагурі прищепив мені любов до археології, а Ілля Гаврилович Шульга повів у науку», — із вдячністю констатує Володимир Євгенович.

У 1965 р. В.Задорожний одружився, а вже за рік на світ з'явилася прекрасна донечка. У студентські роки блискуче захистив дипломну на тему «Господарська діяльність населення Прикарпаття в епоху бронзи». У 1966 р. завершив навчання в Ужгородському державному університеті. Через два роки вступив до аспірантури на кафедру історії СРСР УжНУ, яку закінчив у 1971 р., а через рік на засіданні спеціалізованої вченої ради Львівського державного університету ім. І.Франка захистив дисертацію «Економічні і культурні зв'язки західноукраїнських земель з Наддніпрянською Україною і Росією в першій половині XIX століття» та отримав науковий ступінь кандидата історичних наук.

У 1982 р. пішов у докторантуру та в червні 1987-го на спеціалізованій ученій раді Київського національного університету успішно захистив докторську дисертацію на тему «Розвиток товарного виробництва і торгівлі на західноукраїн-

ських землях у кінці XVIII — першій половині XIX століття». Відтак став професором, а в 1990 р. очолив кафедру історії України. «Я пишаюся тим, що за часів керівництва кафедрою у стінах УжНУ ми зробили чималий внесок у розвиток української історичної науки», — говорить нинішній ювіляр. Не можна не погодитися зі словами професора, адже він уклав у справу всю свою душу. Невипадково й студенти відзначали: «Таким людям, як Володимир Євгенович, ми завдячуємо нашою історичною наукою».

В.Задорожний видав понад 200 наукових праць. Серед його вихованців — нині відомі професори: М.Вегеш, В.Керецман, С.Федака, Р.Офіцинський, В.Лемак, Ю.Бесага, Н.Жулканич; доценти: В.Фенич, О.Богів. Як зазначив випускник професора, пан Євгеній: «Це один із викладачів, так званих старожилів історичного факультету, які протягом багатьох років піднімали авторитет рідної альма-матер. Незважаючи на свій поважний вік, Володимир Євгенович продовжує випромінювати велику енергію під час викладання свого предмета, уміє поєднувати необхідний матеріал для навчання з цікавими поглядами на життя, при цьому демонструє широку обізнаність. Харизматична та сильна духом людина, Задорожний може привернути увагу та зацікавити на всю пару. Його можна віднести до людей, без яких важко уявити історичний факультет».

Наразі має двох чарівних дочок: Мирославу й Катерину, котрим дуже пишається, і трьох онуків: Крістину, Володимира й Шандора. Турботливий дідусь вважає, що внуки — це продовження роду. Про свою мудру половину відгукується так: «Моя дружина мені вірний друг, наставник та зразкова мати моїх дітей».

Нині В.Задорожний читає курс історії української культури та історії української еміграції. Про

Володимира Євгеновича написано чимало праць, авторами яких є і його вихованці. Серед них — професори нашого університету, письменник, журналіст С.Федака та проректор з науково-педагогічної роботи і міжнародних зв'язків Р.Офіцинський.

Найбільшою цінністю ювіляр вважає дві свої книжки — «Товарне виробництво і торгівля на західно-українських землях» та «Курс історії української культури».

Колишня студентка Оксана згадує: «Професор Задорожний запам'ятався енергійним, позитивним викладачем. Його лекції сповнені емоцій та невичерпного ентузіазму. Розповіді про запорізьке козацтво завжди були надзвичайно цікавими та захопливими. Подача матеріалу відзначалася доступністю. До студентів завжди прекрасно ставився. Уміє з гумором підійти до складних питань».

Роки суттєво не змінили В.Задорожного, тільки темне волосся покрилося сивиною, погляд став мудрішим, задумливим, а очі такі ж розумні та привітні, як і раніше. Володимир Євгенович і нині щирий, уважний, його тонкі губи часто усміхаються, великі жваві руки доповнюють мовлення плавними, досконалими рухами. Співає в хорівій капелі «Боян», на викадацькій спартакіаді ще й цього року захищав честь історичного факультету з волейболу (і це в 75!) Завжди охайний, зі смаком одягнений, тому на цю людину приємно дивитися, її цікаво послухати. До того ж часто зазначає, що потрібно «робити людям добро і тільки добро, де б ти не був і ким би ти не був».

Володимир Євгенович заряджає оптимізмом і натхненням колеги, вихованців упродовж не одного десятиліття. Тож із нагоди ювілею від імені редакції «Погляду», колеги, рідних та друзів щиро приєднуються до найкращих побажань ювіляру. Із роси Вам і води!

Мирослава ЗЛИНЕЦЬ,
студентка відділення журналістики.

На успішних людей ми дивимося як на зразок наслідування, об'єкт поваги. Але ж вони були такими не завжди. Усі з чогось починали, проходили через смуги невдач, труднощів, бажання опустити руки. І тільки той, хто зміг подолати відчай, наполегливо працював, тепер може сказати, що прожив життя не даремно. Одним із таких найдосвідченіших, найкваліфікованіших викладачів історичного факультету УжНУ є **Володимир Євгенович ЗАДОРЖНИЙ.**

Володимир Євгенович народився 27 квітня 1939 р. в маленькому мальовничому селі Спас Кам'яно-Бузького району, що на Львівщині. Виховувався в християнській сім'ї, тато й мама прищепили синові любов до музики. Мабуть, тому пісня стала для В.Задорожного головним нахненням. «Мої батьки — чесні галицькі, надбужанські хлібороби. Усе життя віддавали рабській праці в колгоспі», — зазначає професор.

Нинішній ювіляр із дитинства любив читати. Дід Іван, дуже поважна людина в селі, служив в Австро-Угорській армії, добре володів німецькою, польською, словацькою, чеською мовами й розумів угорську, прищепив любов до історії. «Брав мене на коліна, із захопленням розказував усілякі оповідання й читав різні історії», — згадує Володимир Євгенович. Завжди привітний, усміхнений і життєрадісний, хлопець у рідному селі здобув початкову, у сусідніх Деревлянах — неповну середню, а в Великосілках — середню освіту. Згодом працював лісорубом. У 1958 р. завершив навчання в торговельно-кооперативній школі у Львові за спеціальністю «Товарознавець-продавець». Будучи в армії, в артилерійському й ракетному полках, готувався до вступу в університет. На той час це вже був молодий чоловік, високий на зріст, стрункий, із широкими мужними плечима, гарною поставою, худорлявим лицем, яке прикрашала широка усмішка. Густі чорні брови розліталися крилами на прямому лобі, виразні карі

Він усе своє свідоме життя присвятив дослідженню історії України та її проблемним питанням. Працювати на науковій ниві починав ще за часів СРСР, коли історія України була частиною загальної історії й не розглядалася, як щось важливе. Зробив чимало для її висвітлення, і не з прийнятих тоді офіційної марксистсько-ленінської підходів, а з більш національних та самобутніх, українських. Написав значну кількість праць, статей і монографій, став доктором історичних наук, професором, академіком Академії наук вищої освіти України. Йому присуджено Всеукраїнську премію імені академіка І.Крип'якевича, звання заслуженого працівника народної освіти України, його обрано академіком Слов'янської академії наук.

ЗАХОДИ

«Ми нічого не знали з історії. Щоб розібратися – написали книжку»

Днями відомі публіцисти брати Капранови відвідали Ужгород у рамках всеукраїнського турне з власною концертною програмою «Дзен.UA», у якій відомі близнюки грають у стилі «кобзареп». Віталій та Дмитро не оминули й Ужгородський національний університет, де 17 квітня зустрілися з викладачами та студентами філологічного факультету. Виступали у звичному для себе амплу — як письменники, однак і без музики не обійшлося.

Головною метою заходу була презентація двох творчих доробків братів. Перша книга — «Щоденник моєї секретарки», у якій зображено Помаранчеву революцію крізь образ бізнесмена (втілення політичних сил) та його секретарки, юної дівчини з наївними поглядами на життя (утілення українського народу). В основу образу замоможного політика закладено риси самих братів, а дівчина-секретарка

змальована з реальної помічниці письменників у Києві. І хоч книжка стала відгуком на події вже далекого 2005 року, Віталій та Дмитро мають намір написати логічне

продовження, яке б відтворювало вже теперішнє становище українського народу.

Друга книжка — «Мальована історія незалежності України» — містить стисле, але цілісне відображення кожної історичної епохи: від козацького минулого до незалежної сучасності. Стимулом для написання став... сором. «Підійшов якийсь син, котрий готувався до ЗНО з історії, і спитав: «Батьки, як усе це запам'ятати?» І ми не знали, що відповісти. Справді, сором у таких випадках стає рушійною силою, і щоб зрозуміти, ми вирішили написати книжку», — розповів Д.Капранов.

Структура видання — гордість авторів, адже все продумано до найменших дрібниць. Цікаво, що кожен розворот повністю присвячений тільки одній історичній добі, а це приблизно 3000 знаків. Іншим авторським рішенням є акцент на візуальності. Автори ретельно підби-

рали мапи, ілюстрації героїв та власноруч малювали комікси до кожної теми. На думку Капранових, це допомагає краще зрозуміти та запам'ятати матеріал. І хоч видання побудоване винятково на вже доведених фактах, упордовж роботи над ним Віталій та Дмитро відкривали для себе чимало невідомого, ба, навіть віднаходили родинні зв'язки з історичними героями! Неодноразово свій виступ Капранови переривали своєрідними музичними паузами, граючи на кобзі та підспівуючи. Текст пісень — поезії українських письменників, яких, за словами В.Капранова, «є безліч у кожному куточку країни».

У планах письменників — написати іншу книжку, яка стосуватиметься циклу українських традиційних свят. Її буде створено за тією ж методикою, що й «Мальована історія». На завершення свого виступу харизматичні близнюки дали декілька порад юним філологам. Зокрема наголосили на необхідності ретельно підбирати слова, бо «саме вони є нашою зброєю». І, звичайно, читати книжки, адже література — найкращий спосіб пізнання.

Валерія ЛАДАНИ,
студентка відділення журналістики.

АКЦЕНТИ

І день іде, і ніч іде,
І голову схопивши в руки,
Дивуєшся, чому не іде
Апостол правди і науки?

Апостол Правди і Свободи

Світове українство (і не тільки) цьогогоріч відзначає 200-річчя від дня народження Т.Шевченка — апостола Правди і Свободи, геніального поета, пророка, борця за соціальне й національне звільнення нашого народу, творця національної ідеї та віри в майбутнє України. Пізнання Кобзаря, його життєвого шляху, багатогранної творчої спадщини, місця в українській і світовій культурі — процес постійний і завжди потрібний. Своєю творчістю Т.Шевченко глибоко поєднав національне й загальнолюдське.

Нині Т.Г.Шевченко — символ омріяної багатьма поколіннями незалежної України. Але останнім часом з'явилися лицеміри-бузинишки, циніки-вурдалаки, котрі з яничарською зворотністю силкуються дискредитувати генія, його спадщину. Нині в Україні не менше ніж у царські та «совєтські» часи, по-вже злісна й брутална українофобія певних ідеологічних рівнів. Із цього приводу відомий учений і публіцист Т.Салига відзначав на противагу «бузинівщини»: «Саме тепер, коли запускаємо усі державні механізми для самостійного ходу, фобія «воцарилась у собі» і як за найлукавіших, найлютіших часів безкарно чинить проти нього ганебні бешкети. Вона розуміє, що Шевченко та Франко — це той підмурівок духовності, на якому стоїть наймогутніша будівля. Шевченко — речник справедливості, він — Прометей, він — Світло, Віра, він — Пророк. Франко — Дух, Наука, Думка, Воля... А разом — це відродження, відновлення, воскресіння української, братолюбне «возвеличення» нас сущих, поклон минулому і грядущому...» Розвиваючи наведену сентенцію, принагідно додати крилатий вислів Д.Павличка: «Шевченко народив, а Франко виховав українську націю».

Новітні українознавчі студії стверджують, що українське національно-культурне відродження припадає на кінець XVIII — XIX ст. і ділиться на три етапи. Саме на другому національна ідея знайшла своє остаточне оформлення в творчості Т.Шевченка-романтика й реаліста. Це стало джерелом духу й слова українського народу, утвердженням його самобутності. У середині XIX ст. постать Шевченка як історичного й політичного діяча вийшла на авангардні позиції розуміння українства як такого. Своєю самопожертвою, безмежною любов'ю до України він зумів залучити до процесу національного відродження всі скарби народного руху, усю героїку української історії. Духовна сила цього процесу сконцентрована саме в харизматичній творчості геніального автора. Поезія для Т.Шевченка стала формою національного служіння,

історичним покликанням, вогнистим словом народної правди й народної волі до боротьби за свободу. Поява «Кобзаря» (1840) засвідчила воскресіння нації в романтично-трагічний період української національної історії. Із цього приводу авторитетний дослідник творчої спадщини Т.Шевченка, академік М.Дубина пієтично стверджує: «Нація відчула, що в неї є духовна сила, із якою можна й варто йти в майбутнє». А на думку великого Каменярка, вічного революціонера, титана науки й праці І.Франка, шевченківський «Кобзар» започаткував новий етап українського письменства. «Ся маленька книжечка, — писав І.Франко, — відразу відкрила немов новий світ поезії, вибухла, мов джерело чистої холодної води, заясніла невідомою досі в українському письменстві ясністю, простою і поетичною грацією вислову». Тарасові Григоровичу судилося стати одним із найвеличніших поетів світу, винятковою постаттю у світовій літературі. На думку багатьох учених-українознавців, він був і залишається «еталоном політичної чистоти всепланетарного масштабу».

Т.Шевченко — безкомпромісний у своїх поглядах на українську історію й культуру. У художній формі він створив цілісну філософію буття й духу свого народу. Животворне джерело Шевченківського полум'яного слова — велика любов до України, до її поневоленого народу. Уся творчість діяча і його дії проймає ідеологією національно-визвольної боротьби українського народу й виражають національно-захисний та жертвний характер. Головними опорами творчості поета, на думку відомого діаспорного українознавця М.Семчишина, виступають три символи: «слава» (національна традиція), «слово» (національна культура) і «правда» (загальнолюдська мета — ідеал, вимоги).

Сучасник Т.Шевченка П.Куліш став першим, хто назвав Кобзаря генієм у публіцистиці. Також наводив його ім'я поруч із Шекспіром, Шіллером, Міцкевичем, Пушкіним, Гоголем. Світова велич Т.Шевченка визначається місцем поета в європейському й світовому літературних процесах, внеском у загальнолюдську скарбницю культури. Шевченкові твори перекладені багатьма мовами світу — англійською, болгарською, німецькою, польською, російською, сербською, словацькою, французькою, хорватською, чеською та ін. О.Мороз стверджує, що «Заповіт» перекладено 150-ма мовами світу. Ще за життя поет здобув визнання в колах російської інтелігенції. Його творчість високо оці-

нили М.Огарьов, М.Чернишевський, М.Добролюбов, М.Некрасов. Така прихильність до поета сприяла визнанню російськими демократами права української нації на свою мову й літературу. М.Чернишевський наголошував: «Ім'я тепер такого поета, як Шевченко, малорусская (українська — В.З.) література також не потребує ні в чьей благосклонности». М.Чернишевський уважав Шевченка непохитним авторитетом, довів його світове значення, а М.Добролюбов у рецензії на «Кобзар» назвав автора першим справжнім народним поетом. М.Огарьов у передмові до «Русской потаенной литературы XIX столетия» написав: «Україна проснулася в Шевченке... Шевченко, народний поет, в Малороссии с восторгом принят...» Під впливом творчості Кобзаря розвивалася літературна діяльність цілої плеяди відомих українських поетів і прозаїків другої половини XIX — початку XX ст., до яких належали поети А.Глібов, А.Свидницький, С.Руданський, П.Чубинський, Леся Українка та ін. Демократичну прозу представляли І.Нечуй-Левицький, Марко Вовчок, Панас Мирний, М.Коцюбинський, В.Стефаник, І.Франко. Їх твори залишили глибокий слід у розвитку суспільно-національних процесів тих і наступних часів.

Із 40-их років XIX ст. ім'я Т.Шевченка вже стає відомим за межами Російської імперії, передусім в Австрійській монархії, до складу якої входили Галичина, Буковина й Закарпаття. Про творчість поета, його причетність до Кирило-Мефодіївського братства, арешт членів товариства галицький читач був скупко інформований через польську («Rozmaitosci», «Gazeta Lwowska») та українську («Зоря Галицька») пресу, що тоді виходила у Львові.

На Закарпаття перші екземпляри творів Шевченка потрапляють за сприяння М.Драгоманова у 70-их рр. XIX ст. Згодом, у 20–30-их ХХ ст., твори Кобзаря великим потоком з'явилися в багатьох просвітянських бібліотеках та бібліотечках русинів-українців краю. Твори пророка виховали ціле покоління української інтелігенції, майбутніх творців Карпатської України кінця 30-их рр. ХХ століття.

За радянських часів творчість Т.Шевченка визнавали передовою й революційно-демократичною. Але водночас у творах поета часто робили ідеологічні купюрні підправки й штампи. Панувала думка про «доступність» Шевченка, «простоту» його поетичних форм. Однак розшифровувати таємниці слова, глибину філософічності та

інтелектуальності автора буде ще не одне покоління. Апостол Правди і Свободи звертався до минулого, сучасного й майбутнього, до земляків «мертвих, і живих, і ненароджених в Україні і не в Україні», дав синтез усіх трьох форм буття рідного народу, залучив у найпотаміші антологічні глибини життя нації.

Сучасне покоління українців усіх частин України — Сходу і Заходу, Півдня й Півночі (насамперед його провідники) — повинне пам'ятати перестороги духовних пророків в особі Т.Шевченка й І.Франка. Їх творіння є надсвітловою духовною вартістю, і наперед для української нації. Занадто дорогою ціною даються нам уроки рідної історії. Зрадлицтво, відступництво, фарисейська покора, лакейське догоджання сильнішому, тим, хто при владі, тобто можновладцям, — ці принизливі риси меншовартості українця розривали душу Шевченка й Франка. Трагедія України та українців у розумінні обох мислителів полягала в продажності національної еліти, відсутності в неї державного мислення, здобутті примарної слави через служіння інтересам чужих правителів. Звідси і спадкоємність холюїства перед чужою владою, сумнівна васальна слава раба. Із глибоким сарказмом та іронією Т.Шевченко таврує таких «землячків» у поемі «І мертвим, і живим, і ненародженим землякам моїм в Україні і не в Україні моє дружнєє посланіє».

Поет виступає за правдиве, ненадумане трактування національної історії, проти ідеалізації минулого. У такий спосіб він зумів залучити всю героїку української історії до процесу національного відродження. Твори автора пронизані ідеєю національно-визвольної боротьби, державної незалежності, заклику до рішучих дій проти насильства. Пишучи на історичну тематику (поєми, драми, вірші, живописні картини), Т.Шевченко розповідав про буття народу, славу гетьманського правління, минулу козацьку вольницю, оспівав народних месників, їх виступи проти кріпацтва, національного гніту, показав етнічну й культурну самобутність українського народу, його невід'ємне право на вільний, суверенний державний розвиток.

Поет критично стверджує, що елітарна козацько-старшинська верхівка, яка вершила в минулому долю українського народу, насправді своєю поведінкою не гідна поваги, не може бути взірцем для наслідування, героїзму й звитяги, самовідданості національній справі:

Раби, підніжки, грязь Москви,
Варшавське сміття — ващі

пани,
Ясновельможні гетьмани.
Ще в 40-их роках XIX ст. Т.Шевченко писав не тільки про своїх сучасників лжепатріотів-лібералів, лицемірних демагогів, які з чужих країв привозили лише «великих» слов велику силу, Та й більш нічого», а ніби передбачав і майбутніх при-

служників...
Доборолась Україна
До самого краю.
Гірше ляха свої діти
Її розпинають.
Шевченкове слово поверталось і повертається в душі українства як у радісні часи, так і в дні тривоги, загрози та лихоліття, і навіть сьогодні, щоб «збудити хирену волю», приспінити національний дух, вселити у свідомість народу віру в кращу будучність, запалити вогонь творення сучасної й майбутньої національної долі:
Борітеся — поборете!
Вам Бог помагає.
За вас правда, за вас слава.
І воля святая!

Наприкінці наведемо особливу доречну нині глибоко правдиву сентенцію з афористичного ареалу митрополита Іларіона (*І.Огієнка* — В.З.): «Тарас Шевченко перестав бути поетом однієї доби — він наш повсякчасний проповідник». Сьогодні, мабуть, як ніколи шевченківським духом варто скріплювати національну міць народу. Академік І.Дзюба в інавгураційній лекції під назвою «Шевченкофобія в сучасній Україні», прочитаній у Львівському університеті імені Івана Франка 15 вересня 2006 р., з приводу присудження звання почесного доктора сказав: «... Дбаймо про цивілізовані форми вшанування національного генія. Не підмінюймо політичною тріскотнею посутні визначення його місця в нашій і світовій літературі. Поглиблюймо адекватне досягнення його творчості, шукаймо способів донести універсальність його ідей та образів до найширшої мистецької громади».

Сучасні вчені-шевченковзнавці стверджують, що творчість Кобзаря далеко переросла межі літератури й культури, належить до вічно живих явищ. Кожна епоха висловлює про них свою думку, залишаючи можливість для наступного історичного періоду сказати щось нове, і жодна не висловить усього достаточо. Закінчимо ушлявлення апостола Правди й Свободи Т.Шевченка висловом І.Франка: «Він був сином мужика — і став володарем у царстві духу. Він був кріпаком — і став велетнем у царстві людської культури».

Володимир ЗАДОРЖНИЙ,
професор УжНУ.

ХОРОВЕ МИСТЕЦТВО

Золоті голоси «Бояна»

Університетська аудиторія. З високою стелею. На дощці написані різні формули. Періодична система Менделєєва. Кафедра. Портрети відомих хіміків. І єдине, що відрізняє її від інших аудиторій — піаніно в кутку...

Саме тут проводить свої репетиції самодіяльна народна чоловіча хорова капела Ужгородського національного університету «Боян».

Після обіду, коли студенти вже йдуть додому, на третьому поверсі хімічного факультету чути, як розспівуються хористи. Звучать і усім відомі ще зі шкільних років «до-ре-мі-фа-оль-ля-сі...», також гімн альма-матер, канонічні рядки «Заповіту» Т.Шевченка, уривок з італійської опери «Набукко», чимало інших всесвітньовідомих творів. Від симфонії голосів перехоплює дух, і аж не віриться, що зародилася вона... 50 років тому!

Справді, починалося все в далекому 1964, хоч думка створити самодіяльний колектив з'явилася ще раніше. Тоді вони були асистентами, аспірантами, випускниками фізико-математичного факультету. Жартюма їх навіть називали «хором хлопчиків», у такий спосіб підкреслюючи вік колективу. Та за цей півстолітній період «хлопчики»

стали професорами, доцентами, винахідниками, словом, фахівцями своєї справи. Звісно, довелося пройти тривалі і нелегкі шляхи до визнання. Але їм це вдалося. Чоловіча капела «Боян» стала відомою не тільки на теренах України, а й за її межами. Хор брав участь у конкурсах і фестивалях у Латвії, Словаччині, Угорщині, Естонії, Молдові. Чимало творів виконується мовою оригіналу, а саме німецькою, італійською, латинською, словацькою, російською, румунською, угорською, чеською, латвійською мовами. Репертуар колективу нараховує понад 150 композицій, серед них і закарпатські пісні. Цікавим є той факт, що ще в радянські часи таких хорів нараховувалося п'ять на Закарпатті, а нині «Боян» залишився єдиним свого роду.

Ім навіть удалося вразити тодішніх світил музичного світу Радянського Союзу. Було це в далекому 68-му, коли виступали в Московській державній консерваторії ім. Чайковського. Навіть Олександр Свешніков, радянський диригент та культурний діяч, після виступу підійшов та сказав: «Я понимаю, что этот коллектив есть академическим. И как можно так, чтоб этот коллектив не был одет как положено?» — і саме після цих слів голова профспілки СРСР виділив кошти на перші фрактури хору.

Також варто звернути увагу на головного диригента Васи-

ля Гайдука, бо його відданість мистецтву неможливо залишити осторонь. Саме ця людина керує тридцятьма вісьмома голосами водночас та займається обробкою музичних творів.

Звісно, як і кожен колектив, «Боян» має свої проблеми й труднощі. У наш час, коли світ заповонив Інтернет, не так легко прищепити хорове мистецтво молоді. А хор потребує «молодої крові», бо більшість учасників перевищує 60, а в деякого — і 70 років. Тому якщо ви хочете стати частинкою цього славетного колективу й нести мистецтво в маси, приходьте в капелу! Тим паче в рік, коли «Боян» зустрів 50-річний ювілей. Хочеться побажати цьому поважному колективу ще довгих років успіху, завзяття, натхнення, незгасаючого ентузіазму, аби хор наповнював свою історію все новими й новими іменами та надалі возвеличував і множив славу й престиж УжНУ.

Сумлінне ставлення членів капели до хоч і творчої, але важкої справи, помножене на велику працездатність, допомогли донести вісточки про наше місто й університет у різні куточки світу, налагодити, особливо тоді ще такому молодому закладу, зв'язки та дружбу. За це «боянцям» щире «СПАСИБІ»!

Наталія КУСЬКОВА,
Ніколета БОКШАН (фото),
студентки відділення журналістики.

***

Тим часом із нагоди 50-річного ювілею самодіяльна чоловіча капела УжНУ «Боян» 25 квітня провела творчий звіт колективу в приміщенні Закарпатської обласної філармонії. Захід розпочався з урочистого звернення почесного учасника колективу, професора Василя Маринця. Перший збірник капели розповів глядачам про історію створення та цікаві моменти мистецької діяльності такого чудового викладацького хору.

Програма творчого звіту капели складалася з дванадцяти номерів: від гімну УжНУ до «Молитви про Україну». Загалом виконані композиції було зібрано упродовж усього 50-річного існування колективу. Привітати його прийшли учасники Ужгородського державного музичного училища імені Д.Задора. Теплі слова на свою адресу капеляни почули й від начальника управління культури Закарпатської ОДА Юрія Глеби, ректора Ужгородського державного музичного училища імені

Д.Задора Світлани Стегней, ректора УжНУ Володимира Смоланки та інших поважних гостей. Зокрема високо оцінив творчість «Бояна» Ю.Глеба: «Кожен зробив дуже багато у своїй професії. І водночас вони виходять на сцену зі своїми колегами й несуть духовність. Ними не можна не захоплюватися! Члени хору «Боян» викликають повагу, адже коли капела виявила бажання в цей непростий час відсвяткувати свій ювілей — це знаково. Вона є місіонером, бо виконує почесну місію — дарує справжнє духовне мистецтво».

Весь вечір, програму якого вела Тетяна Росул, лунали слова вітання капелянам і їх художньому керівнику, заслуженому діячу мистецтв України Василю Гайдуку. Виступи ювілярів (концертмейстером на святі був заслужений діяч мистецтв України Віктор Теличко) глядачі вшанували гучними оплесками.

Олеся МАТІЙ,
студентка відділення журналістики.

ВЕЛИКОДНІ ТРАДИЦІЇ

Свято на порозі

Цьогоріч квітень неминує асоціюється з Великоднем. Цю отож і студенти відділення журналістики вирішили не відставати й долучитися до традиційних весняних приготувань. Зокрема 17 квітня представниці старших курсів влаштували майстер-клас із виготовлення писанок.

Захід пройшов на базі відділення журналістики, зібравши викладачів та студентів-першокурсників. Перевітлюючись у справжніх майстринь, майбутні журналісти з III—IV курсів навчали всіх охочих писанкарству. Було представлено безліч технік: від традиційного фарбування яєць до раніше не відомого квілінгу, дряпанки та виготовлення писанок із тканини. Гостей вітали по-українськи, пригощаючи кавою та бубликами, до яких було приєднано стрічку з унікальною народною мудрістю. Відтак закипіла робота: хтось опановував прикрашення писанок, а хтось оздоблював яйця паперовими квітами. Виявляючи неабияку фантазію, присутні вражали незвичайними орнаментами та їх виконанням. Студентка відділення журналістики Мирослава Зілинець поділилася враженнями: «Мені надзвичайно сподобалося виготовляти писанки. Особливо вразив майстер-клас від Світлани Лапиги: вона описувала кожен процес до найменших дрібниць, а коли щось не виходило — допомагала». Коли ж більшість писанок було зроблено, а це близько 50 різнобарвних яєць, ними прикрасили штучне дерево в холі філологічного факультету. На завершення і майстрині, і викладачі, і новоспечені учні зробили колективне фото на згадку.

Валерія ЛАДАНИ,
студентка відділення журналістики.

ДОБРИМ СЛОВОМ

Народна гордість

Заслуженому вчителю України, керівнику дитячого хору «Едельвейс» авторської ЗОШ №2 Ужгорода (віднедавна Ужгородська спеціалізована ЗОШ I — III ст. №2) виповнюється 80 років.

Золтан Золтанович ЖОФЧАК — ім'я, відоме не тільки в Україні, а й за її межами. Людина з великої літери, котра заслуговує на пам'ять та шану всіх поколінь. Його життєві історії вражають. Єдиний учитель зі званням «народний» на все Закарпаття. Це відразу говорить про те, наскільки людина авторитетна не тільки у своїй школі чи краї, а в цілій країні, що, погодьтеся, не мало. Приймаючи таке почесне звання, учитель знімався, що повертаючись додому, не випускав із рук золотої медалі, яку отримав разом зі званням у Києві. Боявся, що вкрадуть. Але додав, що цінує не через матеріальну цінність, а як визнання.

Музика заповонила його серце ще з юних літ. Проте батько переймався долею сина та бажав, щоб той отримав «справжню освіту», що практично ставило хрест на здійсненні дитячої мрії. Але бажання отримати музичну освіту не покидало парубка, тому він і пішов навчатися в Ужгородське музичне училище (заочно), закінчив його, а з 1960 р. почав працювати вчителем музики в Ужгородській середній школі №2, де трудиться й досі.

Переступивши поріг названого закладу, Золтан Золтанович заявив, що хоче бути вчителем музики та

співу. У відповідь отримав непросте завдання — хор ЗОШ повинен зайняти перше місце. Із цього все й почалося...

За 5 років сумлінної праці колектив став кращим на Закарпатті. Учась у конкурсах дитячих хорів, перші місця в Європі та маса нагород — ось чим живе ця людина, котра любить музику. У репертуарі хору, крім народних пісень, є твори сучасних композиторів, зарубіжної та вітчизняної класики, зокрема й зі спадщини «Бітлз» (адаптованих спеціально для хору). Та з плином часу все змінюється: і діти, і вдобавання. На жаль, зараз це чи не єдиний шкільний хор, який щоді працює.

У дітей брак часу (додаткові заняття, репетиції) — їх просто важко залучити. Раніше керівник мав аргумент: «Світ побачите!» Поки був директором, просив допомоги в колишніх учнів — нині керівників підприємств. А тепер криза, далеко не всі батьки мають можливість пропонувати власну дитину. Утім, як додає сам Золтан Золтанович, усі його «дітки» хоч і вирости, та не забувають навідатися в гості, намагання допомагати. Чимало вихованців навчаються нині в Ужгородському національному університеті. Наталія, першокурсниця медичного факультету, знімається: «Моє життя наповнене музикою. І цим я більшою мірою завдячую хору. Адже саме тут по-справжньому можу насолодитися співом, навчитися такій нелегкій та водночас приємній мені справі. Хор існує завдяки клопіткій роботі народного вчителя Золтана Золтановича, котрий заслуговує на

велику шану з нашого боку. Саме завдяки відданості та наполегливості наставника існує всім добре відомий та шанований на Закарпатті народний дитячий колектив. Він — кращий із кращих».

Хоч слава хору не стихає й до сьогодні, Золтан Золтанович зізнався, що досі отримує запрошення в різні куточки світу, навіть у Китай та США. Об'їздив півсвіту. На жаль, і відмовлявся від поїздок. Одне місто, де чи не найбільше мріяв побувати колектив, — Рим. Здавалося б, ніщо не могло стати на заваді: зробили візи, мали страховку й замовили автобус. Але виступ довелося скасувати. Від важкої хвороби помирала дружина Золтана Золтановича. Він знав, що ніколи не пробачить собі, якщо не буде поруч із нею в останні хвилини...

«Зразковий народний дитячий хоровий колектив України» — це те звання, яке керівник-ювіляр виборов наполегливою працею. Гордість щоразу переповнювала його груди, коли співаків-вихованців оголошували на сцені. Це те, заради чого наставник трудився, не покладаючи рук, більш ніж 50 років, чого не перестає робити й по сьогодні. Цей хор — його справжня гордість, його квітка під назвою «Едельвейс». І вона зацвіла непростим, але творчим та бурхливим життям Людини з великої літери. Майже 80 років енергія не покидає заслуженого вчителя України. Задоволений своїм вибором у плані майбутньої професії, він шкочує тільки за тим, що не встиг зробити більше, поділитися досвідом.

Я ж, своєю чергою, бажаю наставнику втілити всі найзаповітніші мрії та плани в реальність. Наснаги та натхнення Вам, Учителю!

Вікторія КОПЧА,
студентка відділення журналістики.

КРЕАТИВ

В Ужгороді урочисто відкрили тайм-кав'ярню.

У програмі були найкраща гітара України Арпад Фабіан, «божественна скрипка» Timea, dj Choki та штукарі-ілюзіоністи.

За словами працівників New York Coffee, — це сучасна time-кав'ярня обласного центру, зроблена за кращими традиціями Нью-Йорка. Тут можна сповна насолодитися свіжозвареною ароматною кавою та приємно провести вільний час у компанії друзів та близьких. Простора зона відпочинку, барна стійка, окрема гральна кімната, обладнана двома приставками й настільним футболом. Виходячи з цієї кімнатки, ви опиняєтеся в затишній залі з камі-

Ближче до Європи

ном, де особливо приємно посидіти довгими вечорами. Високошвидкісний Інтернет і приємна атмосфера перетворюють кав'ярню на чудове місце не тільки для відпочинку, а й для роботи. Жодних черг, офіціантів. Оплата ж здійснюється тільки за проведений час у закладі, де є чималий вибір різних сортів кави, чаю, солодощів та багато іншого, за що не потрібно платити. Ось що значив мій колега Владислав: «Про Нью-Йорк-кафетерію я дізнався задовго до його відкриття, оскільки згодився допомагати працівникам та розважати гостей. Ми з друзями були першими відвідувачами — це одразу ж підняло настрій. У закладі

існують певні, спочатку малозрозумілі правила, зокрема на вході запитують імена відвідувачів, безкоштовно подають кавові напої, чаї, цукерки, а розрахунок ведеться тільки за проведений у приміщенні відрізок часу. Ви завжди знайдете чашку себе зайняти: покер, «мафія», настільний футбол, play station-3 тощо. Наше місто дивує з кожним днем!»

Отже, із радістю, як і Владислав, раджу всім прихильникам кави та чаю завітати до нової кав'ярні. Заощадження грошей і маса позитивних емоцій гарантовані. Не прогайте свій шанс!

Вікторія КОПЧА,
студентка відділення журналістики.

ТРАДИЦІЇ

День факультету

Активна фаза весни традиційно породжує низку заходів в університеті. Серед них найулюбленіші — дні факультету. Про окремі з дійств пропонуємо довідатися з огляду.

ДЕНЬ БІОЛОГА. Його провели на свіжому повітрі: у Ботанічному саду університету. А напередодні пройшла регіональна наукова конференція й турнір із футболу. Зокрема в ході наукового форуму розглянуто проблеми збереження біорізноманіття Українських Карпат. Учасники працювали в 5 секціях: «Збереження флористичного біорізноманіття Українських Карпат», «Збереження фауністичного біорізноманіття Українських Карпат», «Збалансований розвиток агроєкосистем»,

«Прикладні аспекти охорони довкілля», «Мікробіологічні та фізіологічні дослідження в екології». Матеріали досліджень вийшли окремим збірником, який склали 108 праць молодих учених.

Зробив діло — гуляй сміло, як кажуть. Ось і біологи провели час у приємній та невимушеній обстановці. До того ж і найкращих вибирали (найліпший викладач — Тиберій Дудинський, а студент №1 — Золтан Баркасі), і ерудіцію демонстрували на «Брейн-рингу», і в жартах змагалися. Цікавим фактом є те, що протягом усього дня викладачі факультету проводили своєрідний аукціон-бонус, у якому розігрувалися бали для студентів. Оцінки можна було виграти, беручи активну участь у

конкурсах. Основою ж заходу стало змагання з приготування найсмачнішого бограчу. На конкурс заявили аж 8 команд. Переможцем «Біо-бограч party» журі визначило команду «Біошеф» (3 курс). Друге місце посіли «Майстри-шефи» (викладачі), третє — «Вавілов і Ко» (1 курс).

Отож біологи і наїлися смачної страви, і повеселилися на славу. Насамкінець слід додати, що всіх учасників вітали декан Ярослав Гасинік і в.о. проректора Ігор Король.

ДЕНЬ ГІПОКРАТА. Представники медичного факультету зібралися на свято в Закарпатському облмуздрамтеатрі. Розпочався захід досить несподівано: зі звернення Олександра Данилюка, котрий працював волонтером на Майдані у найтрагічніші дні. Юнак

розповів про свої враження від пережитого й сказав, що пишеться своїм народом: вольовим, сильним, незламним і відчуває гордість, що належить до українства.

Відтак усіх присутніх вітав декан факультету, професор, заслужений лікар України Олександр Болдіджар. Разом із новообраним ректором вишу, професором Володимиром Смоланкою вони вручили грамоти студентам-учасникам міжнародної наукової конференції.

Далі дійство продовжила розважальна частина вечора. Проводилися конкурси, студенти жартували як над викладачами і їхніми кумедними звичками, так і над собою. Згадувалися курйозні

ситуації під час навчання та в гумористичному плані постали особливості проживання в гуртожитку. Виступили 2 команди КВН: союз веселих та кмітливих студентів 3-го курсу «Бабчині солодкі» і відома команда-профі «Без мандата».

Отож після важких днів навчання свято Гіпократу стало веселою розрадою для студентів, котрі того вечора разом з усіма присутніми об'єдналися в справжню медичну сім'ю.

ДЕНЬ ПІФАГОРА. Математики вирішили провести свято в «домашній» атмосфері, а тому зібралися в актовій залі університету. У рамках заходу проходив конкурс «Піфагор-2014». У ньому 5 студентів факультету мали проявити себе якнайкраще в декількох завданнях: представлення, продемонструвати вміння виходити з різних ситуацій, швидко створених ведучими, виконати якийсь творчий номер. Здобув перемогу студент 2-го курсу Володимир Довганич (спеціальність «Прикладна математика»).

Глядачів також розважали веселими тематичними конкурсами. Серед них найцікавішими були «Карман» та «Число Пі». Гості вечора мали можливість побачити й «Студентські будні математика» — слайд-шоу під такою назвою підготували третьокурсники. Викладачі «відповіли» відео-привітаннями для випускників, де згадували свої студентські роки, перші дні Піфагора, найяскравіших випускників за минулі роки. Подібні сюрпризи сприймалися в залі на «ура»!

За гумористичну частину вечора успішно відповідали команди КВН «Старики-разбойники» та «БУМ». Частиною дійства став і благодійний аукціон, присвячений акції «Від серця до серця», яка, до слова, проводиться вже вдев'яте. Волонтери збирали кошти для лікування дітей із вадами зору.

Після офіційно-розважальної частини математики могли ще й потанцювати в одному з ужгородських нічних клубів. Загалом свято вдалося на славу, тож Піфагор, імовірно, лишився задоволений.

Олеся МАТІЙ,
студентка відділення журналістики.
Фото: Медіацентр УжНУ.

ПРЕС-КЛУБ

«Світами, книжками, серцями...»

У Прес-клубі молодого журналіста «Медіаперспективи» відбулася зустріч із журналістом, письменником-лауреатом літературної премії ім. Ф.Потушняка та просто цікавою особистістю, директором Інституту іноземної філології Михайлом Рошко. У рамках чергового засідання він представив свою книжку «Світами, книжками, серцями».

Фото: Світлани ЛАПІГИ

Гість прес-клубу розповідав про своє життя й пригоди, що траплялися: «Ця книжка є відображенням того, чим займаюся: подорожую, пишу, насолоджуюся життям... Хотілося б, звичайно, більше часу приділяти саме написанню книжок, але з таким шаленим ритмом життя його просто не вистачає».

У нову збірку автора увійшли різноманітні журналістські матеріали, які публікувалися у таких виданнях, як «Київська Русь», «Дніпро» та інших. Це подорожні нариси, інтерв'ю, рецензії на книжки закарпатських літераторів. Михайло Михайлович розповідав і про свої перші кроки у медіасфері: «Я завжди хотів бути журналістом. Навіть не уявляв себе в ролі викладача або ще когось іншого. Утім обожнюю теперішню роботу й навіть не уявляю життя без неї. Лекція — це для мене найдорожче». Також М.Рошко розповів про роботу над фільмами за результатами закордонних поїздок та продемонстрував фрагменти цих стрічок. Поділився й деякими секретами про те, що необхідно зробити кожному у своєму житті. Зокрема за своєї існування потрібно розкодувати 4 тексти: 1. Прочитати та зрозуміти Біблію. 2. Відкрити навколишній світ у всіх його проявах. 3. Осмислити сенс буття на астрологічному рівні. 4. Прочитати самого себе».

Михайло Михайлович люб'язно поділився кількома порадами, як стати кращим: «Пізнавайте себе і світ, любіть, будьте сміливими в пошуках, розбивайте стереотипи й будьте творчими у всіх напрямках життя й роботи».

На завершення М.Рошко подякував за приємну зустріч: «Сподіваюся, що ми з вами ще не раз побачимось і побесідуємо в такій майже домашній обстановці».

Мирослава ВЕРБИЦУК, Христина ГОЗДА,
координатори прес-клубу молодого журналіста «Медіаперспективи».

КУБОК ДЕКАНА

Як філологи у футбол грали

Змагання за Кубок декана на філфаку проводяться вже в'яте, але їх родзинкою стало те, що вперше силами помірялися дівчата. Головна спортивна подія весни філологічного підрозділу відбулася на спортивному майданчику спорткомплексу «Юність» завдяки сприянню працівників ОДЮСШ (директор Віктор Дуло).

У турнірі взяли участь 5 команд: «Журналісти-1», «Журналісти-2», випускники, збірна українського, російського та словацького відділень і викладачі факультету. Крім того, цього року дебютували, як зазначалося вище, і філологині — дівочі колективи журналістів та українського відділення.

Захід розпочали з підняття Державного прапора України та виконання Гімну. Декан Галина Шумицька, котра саме повернулася зі столичного відрядження й побувала на київському Майдані, звернулася до присутніх такими словами: «Майдан неможливо сфотографувати чи зафіксувати. Його можна лише відчути. Я принесла вам частинку Євромайдану...» Цією частинкою виявилися символічні подарунки капітанам команд — кепки синьо-жовтого кольору. «Я закликаю вас грати сьогодні не за Кубок декана, а грати й перемагати заради нашої

України та альма-матер!», — завершила Галина Василівна. Відтак до слова запросили проректора з науково-педагогічної роботи Федора Шандора, котрий прийшов разом із проректором з науково-педагогічної роботи і міжнародних зв'язків Романом Офіцінським привітати учасників. Відтак головний суддя змагань, відомий ужгородський арбітр Петро Мілян оголосив про систему змагань і побажав командам успіху.

Першими вступили в боротьбу дівчата. Поєдинок викликав шквал емоцій у глядачів і подарував незабутні враження. Перемогу здобула збірна журналісток, які після нічиєї 1:1 здолали суперницю тільки в серії пенальті. Далі за справу взялися чоловіки. Розв'язка турніру настала тільки після завершення останніх матчів. Фортуна виявилася на боці випускників, які три матчі виграли й один звели внічию.

Викладачі, не програвши жодної зустрічі й не пропустивши у свої ворота ані одного м'яча, стали другими. Третю сходинку зайняли «Журналісти-1», четверту — «Журналісти-2», а п'яту — збірна українського, російського та словацького відділень. Переможцям вручили Кубок декана-2014, а учасників почастили ласощами. Та найголовніше, що всі отримали заряд позитивного настрою, перебуваючи на свіжому повітрі в неформальній обстановці.

Джека ВАЙДА,
Мирослава ГАРАЗДІЙ,

студентки відділення журналістики

СПАРТАКІАДА

Спорт єднає!

Квітень в університеті, крім усього, розпочався з насиченої, але дружньої боротьби викладачів та співробітників у традиційній, уже сьомій за ліком спартакіаді. Саме настала черга найцікавіших змагань — в ігрових видах спорту.

У баскетболі найкраще показали себе фізики. «Срібло» дісталось збірній Інституту післядипломної освіти та доуніверситетської підготовки й стоматологів. Третє — хіміки, четверті — представники ІЕМВ, п'яті — туризмознавці, шості — юристи. Сьомий — коледж, восьмі — географи, дев'яті — філологи, десяті — математики й одинадцяті — історики.

Цікавою боротьба була й у волейболі. Традиційно впевнено виступили фізики, а загалом місця розподілилися так: 1. Фізичний факультет. 2. Інститут економіки і міжнародних відносин. 3. Філологи. 4. ФСН. 5. Команда коледжу. 6. Юристи. 7. Хіміки. 8. Математики. 9. Географи. 10. Факультет туризму й міжнародних комунікацій. 11. Історики.

Справжні баталії тривали також у міні-футболі, де знову рівних не виявилось представникам фізичного факультету: 1. Фізичні. 2. Юристи. 3. Хіміки. 4. Коледж. 5. Історики. 6. Стоматологи. 7. Філологи. 8. Географи. 9. Математики. 10. Економісти. 11. Біологи. 12. Медики. 13. Туризм.

Крім того, відбулися й «плавальні» баталії. Тут такі результати: 1. Хіміки. 2. Географи. 3. Факультет туризму й міжнародних комунікацій. 4. Юристи. 5—6. Історики й представників коледжу. 7. Інститут економіки і міжнародних відносин. 8. Факультет здоров'я людини. 9. Фізичні. 10. Математики. 11. Стоматологи.

БАСКЕТБОЛ

В очікуванні основного фіналу!

Ужитомирі відбулися ігри півфінального раунду першої ліги чемпіонату України з баскетболу серед чоловічих команд. У групі «Захід» БК «Ужгород-УжНУ» прагнула тільки одного — вийти до заключного етапу змагань. Із цим завданням закарпатські спортсмени успішно впорались і втретє поспіль увійшли до вісімки найкращих команд із понад 30, що стартували спочатку.

У першій грі ужгородцям протистояв БК «Медін» зі Львова. Матч видався цікавим і напруженим, проте наші баскетболісти впевнено виграли — 91:74 (19:20, 24:18, 21:11, 27:25). У другій зустрічі, як і в попередній, вирішальною стала третя чверть. Колектив Олександра Зубковського ввімкнув швидкості, до яких суперник був не готовий, а потім лише тримав перемогу й у такий спосіб забронював місце у фіналі першої ліги — 78:65 (15:10, 20:18, 30:13, 13:24).

В останньому поєдинку «Ужгород-УжНУ» поступився житомирцям — 59:69 (13:12, 12:21, 17:16, 17:20). Це вирішило питання, хто вийде до фіналу західного регіону з першого місця, а хто з другого.

У півфіналі фінального туру наша команда зустрілася з добре знайомим за минулий турнір минулорічним чемпіоном БК «Будсервіс» (Сарни). Команди мали однакові шанси на перемогу, тому гра обіцяла бути захопливою та безкомпромісною. Так і сталося — інтрига тривала з першої до останньої секунди матчу. У підсумку БК «Ужгород-УжНУ» переміг — 91:87 (25:23, 16:24, 30:24, 20:16).

У фіналі наші баскетболісти знову зішлись з БК «Житомир-ЖДУ ім. І.Франка». Реванш за поразку двотижневої давнини відбувся: 67:57 (10:17, 18:9, 12:21, 18:19).

Отже, залишається побажати представникам нашого університету таких же яскравих перемог і у фінальному турі ліги, який відбудеться в Кіровограді з 2 по 4 травня.

ЗУСТРІЧІ

Студенти-словакісти здійснили поетичну екскурсію

10 квітня до УжНУ завітала словацька письменниця Яна Бондарова, добре відома й за межами своєї країни. Зустріч зі студентами-словакістами відбулася в читальній залі бібліотеки нашого вишу.

До заходу, у якому взяли участь і літературознавець Марія Клопова та скульптор Юрай Бартуш, міг долучитися кожен охочий. Шанована гостя вразила присутніх неординарним підходом до написання поезії, цікавими творчими знахідками, щирістю та відвертістю. Авторка презентувала творчість у жанрі відеопоезії, і це виявилось справді цікавим фактом для студентів. Деякі з них із задоволенням поділилися враженнями від зустрічі.

Анастасія Павлишинець, студентка 2 курсу словацького відділення: «Найбільше вразила техніка написання поезії. Авторка не боїться експериментів. У своїх віршах та прозі торкається теми фемінізму, близької для кожної жінки та актуальної в наш час. Сподобалося також те, що Яна Бондарова розповіла, як саме пише свої твори, що її надихає. Найяскравіший момент зустрічі — коли кожен із присутніх залишав автограф на куртці письменниці. Це було незвично й цікаво».

Оксана Сопко, студентка 1 курсу словацького відділення: «Особисто мені було цікаво й приємно познайомитися з Яною Бондаровою, тому що я вивчаю словацьку мову й читаю книги цієї письменниці. Те, що вона пише, має сильну енергетику. Таку авторку хочеться слухати. На зустрічі гостя подарувала нам свою прекрасну поезію й море позитиву. Якщо випаде шанс і Яна Бондарова знову приїде, неодмінно прийду на зустріч із нею».

Олеся МАТІЙ,
студентка відділення журналістики.

ТВОРЧІ МУКИ

Казка про журналіста-Інтроверта

Журналіст-інтроверт жив на широку ногу, аж поки одного дня йому не замовили написати матеріал. Наш інтроверт — «козак моторний», коли справа стосується глибокодумного вибивання стакато на клавіатурі. Однак цього разу завдання виявилось ексклюзивним — необхідно було взяти коментар у такого собі декана Х, який правив на факультеті N. Іншими словами, підійти до незнайомої людини й попросити її про щось.

Земля пішла з-під ніг Інтроверта після такої звістки. Мов у класичній драмі, він тупцював понурим дощовим Ужгородом, змокнувши до нитки й відчуваючи себе жалюгідним кинутим рядном. Піти за коментарем було сплановано після пар, тож Інтроверт хмарою тягнувся до університету, сподіваючись, що зараз його врятує якесь раптове викривлення в просторово-часовому континіумі чи, може, пролунає дзвінок шефа, який усе відмінить. Та це здавалося ще менш вірогідним. Інтроверт уже було вирішив, що навіки пропав, та тут у його почорнілій від іпохондрії сірій рідині стався проблиск Знання. Інтроверт згадав, що серед його одногрупників наявний Екстраверт, причому настільки ірраціональний, що погодиться виручити друга.

Екстраверт, зачувши слізне прохання, почав відпиратися, мовляв, у нього хата не метена, каша не зварена, курсова не написана. Тоді Інтроверт глянув на нього, мов цуценья, якого господарі хотіли віддати; мов горобчик, котрий тремтить від холодного вітру; мов курчатко, від якого одчухнувся інші курчата. І Екстраверт зламався. Закотилися в будівлю факультету вони, мов Чіп і Дейл, які поспішають на допомогу. Та вже зовсім скоро один із героїв, а саме Інтроверт, ледь не зомлів. На факультеті N урочисто розпочалася перерва. У коридорі стадами «мінйонів» повивалювали галасливі студенти та підкреслено аристократичні викладачі. Усі вони здавалися Інтроверту кровожерливими хижаками, коли він

сам — невинний молодий Бембі. Проте досить хорору. Наш дует застиг біля дверей декана Х, що здавалися особливо великими. Пробила година випробувань та рішучих дій. Та тільки не для Інтроверта. Блідий, мов Волдеморт, і заглиблений у свої страждання, як Белла Свон, бідолаха безпомічно впав на лавицю. Було два потенційних виходи із ситуації. Перший — піти додому, Інтроверт-бо серцем відчував, що зовсім скоро в нього вітрянка почнеться. Але матеріал у газету можна й прищавив писати, тож не спрацює. Другий варіант — згадати про почуття власної гідності та обов'язок журналіста, однак це з воза впало ще на порозі факультету, тому теж не годиться. Отже, Інтроверт як справжній мужчина зателефонував мамі.

Виливав він їй свої жалі, мов закоханий поет, та з часом відповідний лексикон вичерпався й довелося просто описувати військову обстановку: «Сиджу на лавиці. Сиджу. О, викладач пройшов! Знову сиджу». Екстраверт за цей час вже обдумав усі проблеми буття та пополотнів. Адже поряд не було достойної жертви, якій свої міркування можна висловити! Зрозумівши, що довго не зможе утримувати стільки інформації в собі, Екстраверт роздратовано вихопив у Інтроверта диктофон та ледь не виламав двері в деканат. Декан Х неочікувано виявився самозреченим філантропом і без напускної скромності промовив ті два слова, які від нього очікували. Екстраверт відчував себе переможцем Олімпіади. Він був такий щасливий, що почав вилуплювати людей в коридорі та знайомитися з ними. Інтроверт, потрапивши в зону вибуху цієї енергії, завбачливо взяв ноги в руки. Утік, мов чорт від ладану, як-то кажуть. Чи вампір від крові мертвяка. Або янгол від святого мира... Через три роки Екстраверт закінчив докторську з філософії, і все місто прославляло його геніальність... Та це буде потім, а поки наш дорогий Інтроверт блукав сьомим небом. Він таки нашкрябав свій матеріал на півсторінки. Ще двічі повернути схожу операцію — і матиме допису до іспиту. **Елізавета ЗЕЛЕНЮК,** студентка відділення журналістики.

КОНКУРСИ

Краща кімната в гуртожитку

Завершено перший етап конкурсу на кращу кімнату в гуртожитках УжНУ.

Переможцями стали: кімната-101 у гуртожитку №1 (проживають другокурсники медфаку Тетяна Лучка, Мирослава Балаж, Неля й Мирослава Томиш), кімната-160 у гуртожитку №2 (третьокурсники біофаку й факультету здоров'я людини Вікторія Павлюк і Марія Стефко), кімната-104 в гуртожитку №3 (четвертокурсники Василь Вінд, Олександр Дукліс, Іван Марушка, Олександр Петрішка, відповідно з географічного й фізичного факультетів), кімната-65/4 в гуртожитку №4/а (першокурсники філфаку Юрій Ігнат і Євгеній Сабодаш), кімната-144/4 в гуртожитку №4/б (четвертокурсники й п'ятикурсники філфаку й ФСН Леся Сабодаш, Ганна Бобуська, Анжела Симулик і Наталія Латинець), кімната-514м в гуртожитку №6 (другокурсники коледжу Надія Лаготська й Оксана Гаврило).

Переможців вітає й нагороджував проєктор з науково-педагогічної та виховної роботи Федір Шандор та керівник профспілки студентів Ростислав Головчанський, які вручили тріумфаторам мікрохвильові печі та сертифікати на суму 500 гривень. Визначено й «гірші» кімнати. Ними стали: кімната-60 (гуртожиток №1), кімната-127 (гуртожиток №2), кімната-131 (гуртожиток №3), кімната-117/3 (гуртожиток №4/а), кімната-233/3 (гуртожиток №4/б), кімната-501/в (гуртожиток №6). Їх мешканцям вручать мючі за себе та віники. А в цілому такі конкурси плануються влаштовувати щосеместру.

«Погляд» в № 3 (160) визнано:
«Не було б учора, не настало б сьогодні...»
студентки 2 курсу відділення журналістики Ярослави БЕНЦИ. Вітаємо авторку!

Чому ми не встигаємо вчитися? Протягом року в нас є 365 днів для цього. З них 52 — неділі, залишається 313. Навесні через теплу погоду складно взятися за навчання. Віднімаємо ще 50 днів. Залишилося 263. Людина в середньому спить 8 годин. У рік це складає 122 доби. Залишається лише 141 день. Якщо відняти по годині щодня на інші заняття (хобі), то мінусуємо ще 15 днів. Залишилось 126. Щодня ми приділяємо в середньому 2 години на вживання їжі. Віднімаємо ще 30 днів. Залишається 96. Приблизно ще 90 днів ми гуляємо. Залишається лише 6 днів. Якщо у когось є тварини, треба хоч би хвилини 20 вигулювати їх або доглядати за ними — на рік це 48 годин. Отже, залишилося 4 дні. Кожна людина хоч би тричі на рік може захворіти — віднімаємо ще 3 дні. Залишається 1 день, і це день... вашого народження! Тепер ви розумієте, чому ми не встигаємо вчитися?

Викладач літератури запитує студентку:
— Якби ви могли зустрітись й поговорити з будь-яким письменником, живим або мертвим, кого б вибрали?
— Живого...
— Ви перевірили мою курсову?
— Звісно! Усій кафедрі вона сподобалася. Давно ми всі так від душі не сміялися!
***
Студенту на лекції:
— Розбудить, будь ласка, вашого сусіда!
— Ага... Ви його приспали, а мені будити?
Запропонували
Олександра БАЛОГ
і Оксана ЯКУБИК,
студентки відділення журналістики.

ПОГЛЯД

Орган вченої ради Ужгородського національного університету.

Замовлення № 77.
Ціна — безкоштовно.
Виходить щомісяця, крім канікул. Номер підписано до друку: 28.03.14.

Засновник і видавець —
Ужгородський національний університет.
88003 м. Ужгород,
пл. Народна, 3.

Номер надруковано
у друкарні ПП Бреза,
88000 м. Ужгород,
вул. Жупанатська, 15/4.
(0312) 61-60-07.
Наклад 300 примірників.
Формат А 3, 2 ум. друк. арк.

Адреса редакції:
88016, м. Ужгород,
вул. Університетська, 14.

Реєстраційне свідоцтво
ЗТ № 449/41 від 7.02.2008.

Головний редактор
В.Ю.ТАРАСЮК.

Дизайн: Л.Я.ПОЛІХА.
Набір: М.Б.ГАРАЗДІЙ.
Коректура: А.В.МАЛАХОВА.

